



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 286/2010-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. D., B., pre namietané porušenie jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 2 Pv 629/09-19 z 29. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., **o d m i e t a** pre jej neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 ústavy uznesením Okresnej prokuratúry Bratislava I (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 2 Pv 629/09-19 z 29. apríla 2010 (ďalej aj „namietané uznesenie“).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

«Národná banka Slovenska dňa 7. 4. 2008 doručila sťažovateľovi poverenie viceguvernéra NBS... č. ODO-3548/2008 zo dňa 14. 3. 2008 na výkon dohľadu nad činnosťou P. R., a. s. (taký bol názov sťažovateľa do 31. decembra 2008). Na základe uvedeného poverenia bol vykonaný dohľad nad činnosťou poisťovne R., kde boli sprístupnené viaceré databázy poisťných zmlúv...

Poverenie na výkon bankového dohľadu má povahu verejnej listiny, s ktorou sa spájajú závažné právne účinky. Osobám uvedeným v poverení zakladá právomoc oboznámiť sa so skutočnosťami dôležitými pre výkon dohľadu a súčasne ich zaväzuje k zákonom určenej mlčanlivosti. Na základe tejto verejnej listiny osoby poverené výkonom dohľadu sú oprávnené voči dohliadanému subjektu vyvíjať zákonom dovolenú činnosť, vykonávať úkony, vznášať požiadavky, určovať lehoty na ich splnenie, ukladať povinnosti. Poverenie na výkon dohľadu má konštitutívny účinok...

Podpis je jednou zo zákonom predpísaných náležitostí poverenia na výkon bankového dohľadu.

Pri následnom porovnávaní jednotlivých podpisov viceguvernéra NBS... s podpisom na poverení zo dňa 14. 3. 2008 sťažovateľ získal podozrenie, že ide o podpisy rôznych osôb a podpis uvedený na doručenom poverení bol použitý ako keby bol pravý.

Sťažovateľ požiadal o vypracovanie znaleckého posudku PhDr. V. M... Sťažovateľ oslovil znalkyňu z odboru kriminalistika pôsobiacu v Českej republike z dôvodu, že vzhľadom na postavenie osoby, o ktorej podpis ide (viceguvernér NBS), spor vyvolával ošemetnú situáciu pre znalcov zapísaných do zoznamu vedeného Ministerstvom spravodlivosti SR podľa zák. č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov...

V okolnostiach prípadu znalkyňa PhDr. V. M. vyhotovila znalecký posudok č. 1717/2008 zo dňa 9. 6. 2008, ktorý mal náležitosti ustanovené čl. 4 ods. 1 Zmluvy č. 193/1993 Z. z. Znalkyňa v znaleckom posudku konštatovala:

„Na základě vyhodnocení provedené komparace lze konstatovat, že zjištěné rozdíly prokazují padělání, a to i přes částečně odlišnou stavbu porovnávaných podpisů a s tím související sníženou srovnatelnost s delšími spornými podpisy.

Rozdílné znaky jsou četné a byly nalezeny v různých hlediscích zkoumání. Jejich hodnota dovoluje vyslovit negativní závěr ohledně pravosti v kategorické rovině. Všechny sporné podpisy jsou tak hodnoceny jako padělky částečně napodobeného, částečně smyšleného charakteru, protože jejich pisatel neusiloval o přesné napodobení běžného podpisu oprávněné osoby.“

Sťažovateľ na základe znaleckého posudku okamžite (18. júna 2008) podal podnet pre podozrenie z falšovania verejnej listiny a poškodzovania cudzích práv, ktorý adresoval Krajskej prokuratúre v Bratislave.

Vec bola odstúpená Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor justičnej polície.

Uznesením povereného príslušníka oddelenia skráteného vyšetrovania S., sp. zn. ORP-1963/1-OSV-B1-2008 zo dňa 17. júla 2008 bol sťažovateľov podnet odmietnutý. Uznesenie bolo sťažovateľovi doručené 23. júla 2008.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu ORP-1963/1-OSV-B1-2008 odôvodnenú sťažnosť dňa 24. júla 2008. Sťažnosť podanú v zákonnej lehote doplnil dňa 30. júla 2008.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I uznesením č. 1 Pn 747/08-7 zo dňa 15. septembra 2008 zrušil uznesenie povereného príslušníka Odboru skráteného vyšetrovania Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I Oddelenie S., sp. zn. ORP-1963/1-OSV-B1-2008 zo dňa 17. júla 2008.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor skráteného vyšetrovania, oddelenie skráteného vyšetrovania Bratislava S. uznesením z 19. júna 2009 začalo trestné stíhanie pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil neznámy páchatel'.»

Sťažovateľka poukazuje aj na to, že znalecký posudok vyhotovený českou znalkyňou vyhodnotili príslušné orgány verejnej moci Slovenskej republiky iba ako listinný dôkaz bez výsady prezumpcie správnosti. Preto 4. júna 2009 navrhla vykonať znalecké dokazovanie Kriministickým a expertíznym ústavom Policajného zboru v Bratislave, resp. iným znalcom v odbore písmostnalectva, čo však orgány polície a prokuratúry odmietli.

Následne „*Policajt uznesením ČVS: ORP-1963/I-OSV-B1-2008 zo dňa 30. 6. 2009 doručeným sťažovateľovi 10. 7. 2009 zrušil začaté trestné stíhanie s odôvodnením, že stíhaný skutok sa nestal a nieje trestným činom.*

Sťažovateľ proti uzneseniu ČVS: ORP-1963/I-OSV-B1-2008 zo dňa 10. 7. 2009 podal sťažnosť dňa 13. 7. 2009.

Okresná prokuratúra Bratislava I uznesením 2 Pv 629/09-6 zo dňa 4. 8. 2009 zrušila Uznesenie policajta ČVS: ORP-1963/I-OSV-B1-2008 z 30. 6. 2009.

Sťažovateľ listom zo 17. septembra 2009 adresovaným Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru v Bratislave I, oddelenie skráteneho vyšetrovania, predložil žiadosť o bezodkladné nariadenie znaleckého dokazovania za účelom ustálenia pravosti alebo falošnosti verejných listín, ktoré boli zahraničným znaleckým posudkom označené ako falošné.

Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave I, Úrad justičnej a kriminálnej polície, Odbor skráteneho vyšetrovania, oddelenie skráteneho vyšetrovania Bratislava S. uznesením ČVS: ORP-1963/I-OSV-B1-2008 z 9. marca 2010 doručeným sťažovateľovi 18. marca 2010 zastavil konanie, lebo skutok nie je trestným činom.

Sťažovateľ dňa 21. marca 2010 podal sťažnosť proti uzneseniu ČVS: ORP-1963/I-OSV-B1-2008 z 9. marca 2010 pre jeho nezákonnosť. Dôvody sťažnosti sťažovateľ doplnil listom z 22. marca 2010.

Okresná prokuratúra Bratislava I uznesením 2 Pv 629/09-19 zo dňa 29. apríla 2010, že sťažovateľovu sťažnosť zamieta, pretože nie je dôvodná. Uznesenie 2 Pv 629/09-19 zo dňa 29. apríla 2010 bolo sťažovateľovi doručené 25. mája 2010.“

Proti uzneseniu okresnej prokuratúry č. k. 2 Pv 629/09-19 z 29. apríla 2010, ktoré bolo sťažovateľke doručené 25. mája 2010, nemožno podať sťažnosť.

V ďalšej časti sťažnosti sa sťažovateľka venuje princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúcej z čl. 127 ods. 1 ústavy, v nadväznosti na čo uviedla, že pred podaním sťažnosti ústavnému súdu požiadala o ochranu svojho práva okresnú prokuratúru, a zároveň vyslovila názor, že jej platný právny poriadok nepriznáva iný prostriedok ochrany ani nezakladá právomoc všeobecného súdnictva poskytnúť jej ochranu pred neefektívnou

činnosťou prokuratúry. Sťažovateľka taktiež tvrdí, že za efektívny prostriedok ochrany jej práv „*nemožno označiť opakovaný podnet podľa § 34 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre*“. Zároveň prirovnáva opakovaný podnet podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) k podaniu podnetu adresovanému generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) tvrdiac, že medzi týmito podnetmi nie je rozdiel v právnom účinku a neexistuje iné klasifikačné kritérium, ktoré by umožnilo hodnotiť opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre ako taký prostriedok, ktorý vyhovuje požiadavkám ustanoveným v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

V bode II sťažnosti sťažovateľka obsírne analyzuje právnu podstatu namietaného porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy dospejúc pritom k záveru, že „*postup uplatnený oboma subjektami trestného stíhania v okolnostiach prípadu mal povahu svojvôle*“.

Sťažovateľka je toho názoru, že namietané uznesenie okresnej prokuratúry porušuje jej základné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 ústavy. K porušeniu jej označeného základného práva došlo podľa sťažovateľky nedostatočnou aktivitou okresnej prokuratúry, svojvoľným postupom pri objasňovaní ňou oznámenej trestnej činnosti a následným zamietnutím jej sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu povereného príslušníka Úradu justičnej a kriminálnej polície odboru skráteného vyšetrovania, Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I, oddelenie S. č. k. ČVS: ORP-1963/1-OSV-B1-2008 z 9. marca 2010, (ďalej len „uznesenie okresného riaditeľstva PZ“), ktorým bolo zastavené trestné stíhanie *vedené pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona. Oznamovateľkou tohto trestného činu bola sťažovateľka*.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jej základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 a čl. 1 ods. 1 ústavy namietaným uznesením okresnej prokuratúry, toto uznesenie zrušil, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 €, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne

neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 51 ods. 1 ústavy domáhať sa práv uvedených v čl. 35, čl. 36, čl. 37 ods. 4, čl. 38 až čl. 42 a čl. 44 až čl. 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Predmetom sťažnosti podanej ústavnému súdu je nespokojnosť sťažovateľky s rozhodnutím okresnej prokuratúry o jej sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie *vedené za prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona z dôvodu, že skutok nie je trestným činom*. Okresná prokuratúra namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľky proti uvedenému uzneseniu zamietla.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Namietané porušenie základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 51 ods. 1 ústavy teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

Vzhľadom na uvedené v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha právomoc ústavnému súdu zaoberať namietaným porušením základného práva alebo slobody sťažovateľa len za predpokladu, že právna úprava takémuto právu alebo slobode neposkytuje účinnú ochranu využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci (m. m. I. ÚS 78/99).

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany, a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre podnetom sa rozumie písomná alebo ústna žiadosť, návrh alebo iné podanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktoré smeruje k tomu, aby prokurátor vykonal opatrenia v rozsahu svojej pôsobnosti, najmä aby podal návrh na začatie konania pred súdom alebo opravný prostriedok, aby vstúpil do už začatého konania alebo vykonal iné opatrenia na odstránenie porušenia zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

Podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre a opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľovi účinnú ochranu jeho práv a právom chránených záujmov (m. m. IV. ÚS 158/03, IV. ÚS 80/03, I. ÚS 42/07, III. ÚS 151/08, IV. ÚS 254/09, IV. ÚS 319/09, II. ÚS 21/2010). Podnet (opakovaný podnet) zakladá povinnosť prokurátora aj nadriadeného prokurátora sa ním zaoberať, vybaviť ho a spôsob vybavenia oznámiť podnecovateľovi.

Využitie týchto právnych prostriedkov je v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a teda i podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 256/05). Sťažovateľ uviedol, že podal sťažnosť proti uzneseniu okresného riaditeľstva PZ, ktorú okresná prokuratúra namietaným uznesením ako nedôvodnú zamietla.

Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že jej platný právny poriadok nepriznáva iný prostriedok ochrany pred svojvoľnou činnosťou prokuratúry, ako aj to, že za efektívny prostriedok ochrany jej práv „*nemožno označiť opakovaný podnet podľa § 34 zák. č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre*“ prirovnávajúc ho podľa zákona k podaniu podnetu na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e ods. 1 OSP adresovanému generálnemu prokurátorovi s tým, že medzi týmito podnetmi nie je rozdiel v právnom účinku a neexistuje iné klasifikačné kritérium, ktoré by umožnilo hodnotiť opakovaný podnet podľa zákona o prokuratúre ako taký prostriedok, ktorý vyhovuje požiadavkám ustanoveným v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, považuje ústavný súd túto argumentáciu za nenáležitú. Tieto názory totiž nerešpektujú všeobecne známu, jednoznačnú a v súčasnosti už stabilnú judikatúru ústavného súdu a ani nezakladajú dôvod, aby ústavný súd prikročil v tomto smere k zásadnému judikatórnemu odklonu.

Ústavný súd podľa svojej konštantnej judikatúry, ako už bolo uvedené, považuje podnet v zmysle § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre, ako aj opakovaný podnet podľa § 34 zákona o prokuratúre za právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľom na ochranu ich základných práv alebo slobôd účinne poskytuje, a to platí aj vo vzťahu k základnému právu, porušenie ktorého sťažovateľka namieta touto sťažnosťou (pozri napr. IV. ÚS 330/04, I. ÚS 186/05, IV. ÚS 208/2010 atď.).

Súčasťou štandardnej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že vynechanie podnetu a opakovaného podnetu ako prostriedku nápravy uplatňovaného v rámci sústavy orgánov prokuratúry Slovenskej republiky nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzovala možnosť orgánov prokuratúry vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosť, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa zákona o prokuratúre (m. m. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05).

Ústavný súd pri posudzovaní prípustnosti sťažnosti, teda pri skúmaní, či v konkrétnom prípade boli vyčerpané všetky opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, sa musí vysporiadať s tým, či príslušný právny prostriedok môže uplatniť sám sťažovateľ a či s využitím takéhoto právneho prostriedku sú bezprostredne spojené určité konkrétne právne dôsledky, ktoré sa môžu pozitívne prejaviť v právnej sfére sťažovateľa. V prípade podnetu podľa § 31 a nasl., ako aj opakovaného podnetu podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre možno na obe nastolené otázky odpovedať kladne.

Argumentáciu sťažovateľky, ktorá je zastúpená advokátom, preto relevantne neodôvodňuje podľa názoru ústavného súdu nevyužitie všetkých právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na ochranu práv poskytuje. Sťažovateľka nie je oprávnená vyberať si orgán verejnej moci, ktorý jej má poskytnúť ochranu označených porušení základných práv. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľka, ak sa domnieva, že okresná prokuratúra namietaným uznesením porušila jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, nevyužila

(hoci mohla, mala využiť) tie právne prostriedky, ktoré jej zákon účinne poskytuje na jeho ochranu.

Okrem uvedeného ústavný súd v tejto veci odkazuje na svoju stabilizovanú judikatúru, v rámci ktorej opakovane vyslovil, že právo fyzickej osoby alebo právnickej osoby na začatie trestného konania na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 217/2010).

Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na „trestnom obvinení“ inej osoby) poškodenému nevyplýva v trestnom konaní právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti niekomu [m. m. rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva napr. v prípade *Helmers v. Švédsko* (rozsudok pléna z 29. októbra 1991, sťažnosť č. 1826/85, séria A, č. 212-A, ods. 29); v prípade *Perezová v. Francúzsko* (rozsudok Veľkej komory z 12. februára 2004, sťažnosť č. 47287/99, ods. 70, 71, ECHR 2004-I)].

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ostatnými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. augusta 2010